

TRANSPORDIAMET

Kaire Jaanus
Regionaal- ja
Põllumajandusministeerium
Kaire.Jaanus@agri.ee

Teie 29.02.2024

Meie 05.03.2024 nr 7.2-2/24/13985-10

Teadmiseks:
R.K. rekle76@gmail.com
K.H. kadri.hurt@gmail.com
J.M. jane.molder@torva.ee
S.K. signe.kallion@agri.ee

Helme alevikus riigitee nr 6 Valga-Uulu km 28,77-29,21 teekaitsevööndist

Olete meie poole pöördunud Tõrva valla üldplaneeringus riigitee nr 6 Valga-Uulu km 28,69-30,26 (vt joonis nr 1) teekaitsevööndi ettepaneku täpsustamiseks Jegeri kinnistu (katastritunnus 82401:001:0618) ärakuulamisega seoses.

Soovite meie selgitust küsimustele: Kas tegemist on tänavaga? Kui lai on hetkel kehtiv kaitsevöönd? Millistele kaalutlustele tuginedes tegi amet ettepaneku määrata kaitsevööndiks 30 meetrit? Ning teised asjasse puutuvad asjaolud.

Joonis nr 1. Sinise joonega on tähistatud riigitee nr 6 Valga-Uulu km 28,69-30,26 teelõik Kalmistu tänavast kuni Tootmise tänavani.

Infopäringule anname selgitusi vastavalt ehitusseadustikule, piirkonnas kehtivate planeeringute põhimõtetele ja kliimaministri 17.11.2023 määrusele nr 71 „Tee projekteerimise normid“.

Meil ei ole jäika käsitlust kaitsevööndite laiuste määramisel ning me võtame alati arvesse kõiki olulisi asjaolusid. Ehitusseadustiku (EhS) muutmisel muutus ka kaitsevööndite käsitlus. Euroopa teedevõrgu maanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 50 meetrit ja ülejäänud maanteede (sh riigi põhimaante nr 6 Valga-Uulu) kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on kuni 30 meetrit. Kõiki alevikke, linnu ja aleveid läbivad teed on EhS mõistes tänavad. EhS § 71 lg 3 kohaselt on tänava kaitsevööndi laius äärmise sõiduraja välimisest servast kuni 10 meetrit.

Riigi põhimaantee nr 6 asub küll km 28,69-30,26 teelõigul Helme alevikus, aga meie hinnangul ei ole tegemist EhS mõistes tänavaga: riigitee 90 km/h kiirusrežiim on asulaväline, hoonestusjoon puudub, teekatte laius on 8 m ning sirge hea nähtavusega 2 km pikkune teelõik võimaldab kiiret ühendust tiheasulate vahel. Asula märk „Tõrva“ on Jegeri kinnistu kagunurgas ja Tikste bussipeatuse lähisel. Asula märk „Helme“ asub Tööstuse ja Karja tänavate vahel. Jegeri kinnistu kagunurga lähiste oleme rajanud ka šikaani liikluse rahustamiseks ja asulasse sisenemiseks kiiruste alla toomiseks.

EhS § 71 lg 3 kohaselt võib tänava kaitsevööndit laiendada kuni 50 meetrini, kui see on ette nähtud üld- või detailplaneeringus. Kehtivas Helme valla üldplaneeringus (pt 10.1) on riigimaantee kaitsevööndi laius määratud mõlemal pool sõiduraja telge 50 m. Lisaks on määratud 25 m tehniline tsoon, kus on mh keelatud planeerida uusi peale- ja mahasõiduteid. Helme valla üldplaneeringust tulenev piirang kehtib kuni uue üldplaneeringu kehtestamiseni või olemasoleva üldplaneeringu (osalise) tühistamiseni. Maaomaniku jaoks kehtivast üldplaneeringust tulenev kitsendus (õiguste riive) leeveneb, kui uue Tõrva valla üldplaneeringuga kehtestatakse 30 m teekaitsevöönd.

Kaitsevööndi ulatus on meie kui teeomaniku hinnang sellele, millist kaalutlusruumi vajame, et tagada põhimaantee kaitse, teehoiu korraldamine, liiklusohutus ning vähendada teelt lähtuvaid keskkonnakahjulikke ja inimestele ohtlikke mõjusid.

Riigiteelt lähtuvad mõjud (müra, vibratsioon, valgushäiringud) võivad olla olulised kõnealuses riigitee lõigus on nendega arvestamine vajalik kaugemal kui 10 m kaugusel äärmise sõiduraja servast. Seega kaitsevööndi suurendamise üks peamine eesmärk on viia teeomaniku kaalutlusruum ja kaasatus ruumiliste otsuste kujundamisesse vastavusse liikluskeskkonna iseloomu ja eeldatavate mõjude ulatusega.

Piirkonda tuleb vaadata tervikuna ning kaitsevööndisse ühe kinnisasja põhiste erandite tegemine ei ole sobilik, kuna suurendab halduskoormust (pädevatel asutustel on vaja igakordselt tuvastada, kas kaitsevöönd on kõnealuses kohas tavapärane või erandlik; kaitsevööndiga ehitise omanikul ja Maa-ametil kulub rohkem ressursse registrite ja rakenduste ajakohasena hoidmiseks) ning menetlusvea riski (puudutatud isik unustatakse menetlusse kaasata). Me oleme Tõrva valla üldplaneeringu menetluses teinud ettepanekud teekaitsevööndite määramiseks mitmes kõrgendatud liiklusriskiga riigitee lõigus, kus ehitusloakohustuslike ehitiste ehitamine riigitee katkest 10 m kaugusele võib avaldada eeldatavalt olulist mõju inimeste tervisele, varale ja/või heaolule ning vajab kohakeskset kaalutlemist.

Majandus- ja taristuministri 03.12.2020 määruse nr 82 „Transpordiameti põhimäärus“ § 4 punkti 1 kohaselt on Transpordiameti põhiülesandeks mh riigiteedel ohutuks liiklemiseks tingimuste loomine. Meile on antud lai kaalumiseruum teeomanikuna otsustamiseks, milline on ohutu ja toimiv lahendus tee kaitsevööndis. Kaalumisel võtame alati arvesse piirkonna ajalugu, olemasolevat olukorda ja liikluskoosseisu. Ehitusseadustiku § 70 lg 3 alusel võib kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda meie nõusolekul, kui see ei vähenda ehitise ohutust. Lähtume samast põhimõttest üle-eestiliselt.

Uue arendustegevuse planeerimisel on kohapõhiselt ja vastavalt tegevusele vaja arvesse võtta liiklussagedusest lähtuvalt müra, vibratsiooni ja/või tolmu levikut, ristumiskohtade vahekaugusi ja nähtavuskolmnurki, tehnovõrke, kergliiklusteid, riigitee arenguperspektiive jms, seega on riigitee nr 6 km 28,69-30,26 kaitsevöönd 30 m meie hinnangul liikluskeskkonnale vastav teeomaniku kaalutlusruumi ulatus antud asukohas.

Soovime veel kord kinnitada, et 30 m kaitsevöönd ei ole ehituskeeld. Kaitsevööndit ei võõrandata ega omandata. Kinnistut võib senisel otstarbel jätkuvalt edasi kasutada, kuid Transpordiametit kaasatakse menetlustesse, mis võivad avaldada mõju riigiteele ja vastupidi. Seejuures vastavalt EhS § 70 lõikele 3 ei saa kitsendusega ehitise omanik põhjendamatult keelduda nõusoleku andmisest kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kaldumiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Lind

juhataja

planeerimise osakonna kooskõlastuste üksus

Kristi Kuuse

58603278, Kristi.Kuuse@transpordiamet.ee